

Jautājumi un atbildes par eID karti

Publicēts: 06.06.2022.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas iniciētie Grozījumi Personu apliecinošu dokumentu likumā paredz, ka personas apliecība jeb eID karte no 2023.gada 1. maija būs obligāts personu apliecinošs dokuments Latvijā pilsonim un nepilsonim, kurš sasniedzis 15 gadu vecumu.

Autorizētā identifikācijas funkcionalitāte (AIF)

Kā saņemt pakalpojumu? [↗](#)

1. 29 Pārvaldes nodaļās pakalpojumus sniedzam primāri rindas kārtībā un samazinātā apjomā pēc iepriekšēja pieraksta.
2. Apkalpošana rindas kārtībā paredz to, ka nav jāveic atsevišķs pieraksts pirms došanās uz nodaļu, kā arī nav jāpiesaka sava vizīte nodaļai, numuriņu klients saņem, ierodoties nodaļā un pakalpojumu saņem pēc sava kārtas numura rindā.
3. Iespējams iestāties rindā attālināti, izmantojot mobilo lietotni Qticket, tādējādi jau iepriekš uzzinot, kāds varētu būt aptuvenais gaidīšanas laiks, un provizorisko laiku, kad pienāks klienta kārta saņemt pakalpojumu.
4. Pakalpojumus tikai pēc iepriekšēja pieraksta sniedz Siguldas un Līvānu filiāles.
5. Lai iegūtu aktuālu informāciju par apkalpošanu rindas kārtībā Rīgas nodaļās un reģionos, iesakām regulāri sekot līdzi publikācijām mūsu sociālo tīklu kontos un mājaslapā - gadījumos, kad klientu skaits nodaļās ir neliels, aicinām raiti saņemt pakalpojumu.

Vispārīgi par eID karti [↗](#)

1. Kas ir personas apliecība jeb eID karte?

Personas apliecība jeb elektroniskā identifikācijas karte (eID karte) ir personu apliecinošs dokuments, kas apliecina tā turētāja identitāti un tiesisko statusu.

2. Kāda ir pamata valsts nodeva par personas apliecību jeb eID karti?

10 darbdienu laikā - 15 eiro 2 darbdienu laikā - 30 eiro

Valsts nodevas atvieglojumi:

Ja eID karti izsniedz:

bērnam vai jauniešiem, kurš nav sasniedzis 20 gadu vecumu;

pensijas vecumu sasniegušai personai;

personai, kura uzrāda pensionāra apliecību;

personai ar I vai II grupas invaliditāti (uzrādot invaliditāti apliecinošu dokumentu).

Šajos gadījumos valsts nodeva par eID karti ir: 10 darbdienu laikā - 5 eiro

2 darbdienu laikā - 15 eiro

Ja personu apliecinošu dokumentu izsniedz divu darbdienu laikā:

personai, kas noslēdzot laulību, mainījusi uzvārdu un 30 dienu laikā pēc laulības noslēgšanas iesniegusi dokumentus personu apliecinoša dokumenta izsniegšanai;

personai, kas 30 dienu laikā pēc Latvijas pilsonības iegūšanas naturalizācijas kārtībā iesniegusi dokumentus personu apliecinoša dokumenta izsniegšanai;

personai, kurai nepieciešama ārstēšanās ārvalstī;

personai, kurai nepieciešams izbraukt uz ārvalsti tuvinieka slimības vai nāves gadījumā;

personai, kura nav sasniegusi 20 gadu vecumu, vai izglītības iestādes audzēknim, kurš nav sasniedzis 24 gadu vecumu, un dodas izglītības iestādes vai jaunatnes organizācijas rīkotā braucienā uz ārvalstīm.

Šajos gadījumos valsts nodevas apmērs ir vienāds ar pamata valsts nodevas apmēru, kāds ir noteikts par personu apliecinošu dokumentu izsniegšanu 10 darbdienās.

3. Ar ko personas apliecība atšķiras no pases?

Personas apliecība ir dokuments, kas primāri paredzēts lietošanai iekšzemē, Eiropas Savienības, Eiropas Ekonomiskās zonas valstu un Šveices Konfederācijas teritorijā, kā arī dokuments, kas izmantojams identitātes apliecināšanai elektroniskā vidē (autentifikācijai) un elektroniskā paraksta lietošanai. Personas apliecība nav izmantojama ceļošanai uz valstīm, ar kurām ir vīzu režīms vai īpaši ieeļošanas noteikumi.

4. Vai personas apliecība ir obligāts personu apliecinošs dokuments?

Saskaņā ar Personu apliecinošu dokumentu likumu personu apliecinošs dokuments ir obligāts Latvijas pilsonim vai nepilsonim, kas sasniedzis 15 gadu vecumu. Personas apliecība obligāti jāsaņem personai, kuras rīcībā nav derīga personu apliecinoša dokumenta, savukārt, ja personas rīcībā ir derīga pase, tad nosacījumu par personas apliecību kā obligātu personu apliecinošu dokumentu nepiemēro līdz dienai, kad attiecīgā pase kļuvusi lietošanai nederīga. Ja Jums nepieciešams jauns personu apliecinošs dokuments, pasi Jūs varat saņemt gadījumā, ja Jūsu rīcībā ir derīga personas apliecība vai arī vienlaikus saņemt abus dokumentus,- pasi un personas apliecību

5. Kādas lietas darīt ar personas apliecību ir aizliegts?

dokumentu bojāt, izdarīt tajā tiesību aktos neparedzētas atzīmes vai sākotnējā satura izmaiņas;

dokumentu nodot vai pieņemt ķīlā;

dokumentu nodot lietošanā citai personai;

lietot citu personu apliecinošu vai citas personas pagaidu dokumentu;

dokumentu izsniegt citai personai, izņemot šajā likumā noteiktos gadījumus;

lietot dokumentu, kas kļuvis lietošanai nederīgs;

iznīcināt, kad beidzies derīguma termiņš

6. Vai eID karte maiņas gadījumā paliks manā rīcībā līdz jaunā dokumenta izgatavošanai?

Jā, eID karti varēs turpināt lietot līdz jaunās eID kartes saņemšanai.

7. Vai ir kādas priekšrocības, noformējot pasi un eID karti vienlaicīgi?

Lielākā priekšrocība, noformējot gan pasi, gan eID karti vienlaicīgi, ir valsts nodevas atvieglojums pasei - 10 darbdienu laikā - 20 eiro; 2 darbdienu laikā - 40 eiro.

8. Vai eID karti drīkst mainīt pirms tās termiņa beigām?

Jā, personu apliecinošus dokumentus drīkst mainīt arī pirms to termiņa beigām.

9. Vai pastāvēs iespēja izvēlēties, kuru dokumentu izgatavot – pasi vai eID karti?

Sākot no 2023. gada 1. maija, eID karte būs obligāts personu apliecinošs dokuments Latvijā, kas būs nepieciešama katram Latvijas pilsonim un nepilsonim, kurš sasniedzis 15 gadu vecumu.

Pasi varēs izgatavot pēc savas izvēles.

10. Ja personai ir gan pase, gan eID karte, bet eID karte nav paņemta līdzī, vai bankas darījumiem vai pie notāra drīkst izmantot pasi?

Arī pēc 2023. gada 1. maija pase būs personu apliecinošs dokuments, ar kuru būs iespējams apstiprināt savu identitāti klātienē.

11. Vai drīkst apmaksāt Valsts nodevu par citas personas apliecinošu dokumentu ar pārskaitījumu ?

Jā, to drīkst darīt. Šādā gadījumā maksājuma uzdevumā obligāti jānorāda personas vārds, uzvārds, personas kods un īpašais identifikatora numurs, kurš atrodams uz izziņas, kuru izsniedz personu apliecinoša dokumenta noformēšanas brīdī.

eID kartes elektroniskie sertifikāti

1. Ko man darīt, ja gribu aktivizēt personas apliecībā iekļautos sertifikātus?

Personas apliecībā iekļautie sertifikāti tiek aktivizēti, ja iesniegumā par personas apliecības izsniegšanu Jūs piekrītat sertifikātu aktivizēšanai un uzņematies iesniegumā norādītās saistības. Ja Jūs sākotnēji, saņemot personas apliecību, atteicāties no sertifikātu aktivizēšanas, Jūs varat pieprasīt sertifikātu aktivizēšanu visā personas apliecības derīguma termiņa laikā, apmeklējot jebkuru PMLP teritoriālo nodaļu vai Latvijas pārstāvniecību ārzemēs, uzrādot personas apliecību un parakstot atbilstoša satura iesniegumu.

Papildus jautājumus un ierosinājumus par personas apliecībām (eID kartēm) varat sūtīt: eID@pmlp.gov.lv

2. Kā sagatavot datoru darbam ar eID karti?

Lai sagatavotu savu datoru darbam ar personas apliecību, Jums ir jāizvēlas sava datora operētājsistēmas versijai atbilstoša

eID starpprogrammatūras versija un jāveic tās uzstādīšana (instalācija) uz Jūsu datora. [Uzzini vairāk šeit.](#)

Kad instalēta eID starpprogrammatūra, jāpieslēdz datoram viedkartes lasītājs (pārbaudiet vai Jūsu datorā tas jau nav iebūvēts) un nepieciešamības gadījumā jāinstalē viedkaršu lasītāja draiveri.

Kad dators sagatavots darbam ar personas apliecību, un personas apliecība ievietota viedkaršu lasītājā, izvēlieties kādu no elektroniskā paraksta lietojumiem, piemēram, eParakstītājs 3.0, un rīkojieties saskaņā ar lietotāja instrukciju.

3. Vai nepieciešams izgatavot jaunu eID karti, ja pašreizējās eID kartes izgatavošanas brīdī atteicos no elektronisko sertifikātu izmantošanas, bet šobrīd vēlos tos sākt lietot?

Nē, ja sākotnēji atteicies no sertifikātu aktivizēšanas, to iespējams izdarīt, piesakot apmeklējumu sev vēlamajā Pārvaldes nodaļā. Vizītes laikā būs jāuzrāda savu eID karti un jāparaksta iesniegums par sertifikātu aktivizēšanu. Šādi jārikojas arī gadījumos, ja pazudusi PIN un PUK kodu aploksne, kuru izsniedz kopā ar eID karti.

4. Kā atjaunot sertifikātus eID kartē?

Ja eID kartē sertifikātu derīguma termiņš ir isāks par eID kartes derīguma termiņu, sertifikātus nepieciešams atjaunot. eID kartes sertifikātus var atjaunot tikai programmas Latvia eID PinTool jaunākajā versijā nr. 2.0.13. Pamācību sertifikātu atjaunošanai meklē eParaksts.lv mājaslapā: [šeit.](#)

5. Vai eID kartēm, kas izgatavotas 2017. gadā ir kādi īpaši nosacījumi, kas attiecas uz sertifikātu darbību?

Daļai eID karšu lietotājiem jāatjauno eParaksta sertifikāti LR Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde informē, ka laikā no 2017.gada 13.maija līdz 2017.gada 31.decembrim izsniegtajās eID kartēs iekļautā droša elektroniskā paraksta sertifikāta derīguma termiņš ir isāks nekā eID kartes derīguma termiņš, tāpēc karšu lietotājiem nepieciešams veikt sertifikātu atjaunošanu.

6. Kā pārbaudīt eID kartes sertifikātu derīguma termiņu?

eID kartes sertifikātu derīguma termiņu var pārbaudīt, ievietojot eID karti karšu lasītājā un atverot programmas eParakstītājs 3.0 sadaļu "Rīki" -> "Sertifikāti".

7. Kā var atjaunot eID kartes sertifikātus?

Sertifikātus var atjaunot attālināti programmā Latvia eID PinTool jaunākajā versijā nr.2.0.13, kas ir pieejama PMLP mājas lapā - <https://www.pmlp.gov.lv/lv/datora-sagatavosana-darbam-ar-eid>. Lietotājiem, kuri ikdienā jau izmanto eID karti e-Identitātes apliecināšanai vai dokumentu parakstīšanai, būs nepieciešams atjaunot programmu Latvia eID PinTool uz jaunāko versiju, kurā iekļauta arī sertifikātu atjaunošanas funkcija. Savukārt, lietotājiem, kuri iepriekš nav izmantojuši eParaksts eID kartē, jāatceras, ka kartes izmantošanai nepieciešams kartes lasītājs.

Pēc sertifikātu derīguma termiņa beigām, sertifikātus nebūs iespējams atjaunot un būs nepieciešams pieteikties jaunai eID kartei.

8. Vai saņemšu informāciju par to, ka sertifikāta derīguma termiņš beigsies?

eID karšu lietotāji, kuriem ir aktivizēti eParaksta sertifikāti, saņems vairākus atgādinājumus par sertifikātu derīguma termiņu tuvošanos, kur būs iekļauta instrukcija kā veikt eParaksta sertifikātu atjaunošanu. Atgādinājumi tiks nosūtīti uz e-pasta adresi, kas norādīta saņemot eID karti.

1. Vai eID karte ir obligāts personu apliecinošs dokuments arī bērniem?

Bērniem līdz 15 gadu vecumam eID karte nav obligāta un to nepieciešamas noformēt tikai, ja paredzēts šķērsot Latvijas robežu.

2. Ja bērnam līdz 15 gadu vecumam izgatavo pasi, vai pietiek ar šo dokumentu apmeklējot ārstu, uzrādot kā identifikācijas dokumentu, vai tomēr Latvijā paralēli jāizgatavo arī eID?

Jā, pietiek!

3. Vai eID kartē ir iekļauta informācija par bērniem?

Nē, eID kartē nav iekļauta informācija par bērniem.

4. Vai zīdaiņa personu apliecinošu dokumentu var izņemt viens vecāks, neņemot bērnu līdzi?

Jā, viens no vecākiem drīkst ierasties pakaļ bērna personu apliecinošajam dokumentam arī, neņemot līdzi bērnu, ar nosacījumu, ka bērns ir bijis līdzi eID kartes noformēšanas brīdī.

5. Vai, ierodoties noformēt pirmo eID karti bērnam, būs jāuzrāda tikai vecāku pases?

Nē, ierodoties noformēt pirmo personu apliecinošos dokumentu bērnam, būs jāuzrāda bērna dzimšanas apliecība.

6. Vai bērniem līdz 15 gadu vecumam ar laiku arī tiek plānota pāreja uz eID kartēm?

Nē. Līdz 15 gadu vecumam personai neviens dokuments nav obligāts, dokumenti tiek izsniegti tikai pēc vecāku vēlēšanās, piemēram, ja vecāks plāno ceļot kopā ar bērnu ārpus Latvijas.

1. Ko darīt, ja, atrodoties ārzemēs, rodas problēmas ar pasi vai personas apliecību (eID karti)?

Ja personai, atrodoties ārvalstīs, radušās problēmas personas apliecību (eID), jāvērsas tuvākajā Latvijas diplomātiskajā vai konsulārajā pārstāvniecībā. [Uzzini vairāk.](#)

Ja eID kartē ir iekļauti sertifikāti, kas pēc Jūsu vēlēšanās ir tikuši aktivizēti, Jums nekavējoties jāsazinās ar uzticama sertifikācijas pakalpojumu sniedzēja VAS „Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs” (LVRTC) palīdzības dienestu pa tālruni 67108787.

2. Vai ar eID karti drīkst ceļot uz visām valstīm pasaulē?

Nē, ar eID karti nav iespējams ceļot uz valstīm, kurās nepieciešama vīza, kā arī valstīm, kurās personas apliecība nav atzīta kā personu apliecinošs dokuments un ir īpaši ieceļošanas noteikumi. Par personas apliecības derīgumu ceļojuma galamērķi vajadzētu interesēties attiecīgajos valsts dienestos.

3. Vai ceļošanai uz jebkuru galamērķi pietiek ar eID karti?

Informāciju par valstīm, kurās iespējams ieceļot ar eID karti var atrast Ārlietu ministrijas mājaslapā:[šeit.](#)

Pirms ceļojuma lūdzam vēlreiz pārlicināties par personu apliecinoša dokumenta veidu, kas vajadzīgs ieceļošanai noteiktajā valstī.

4. Vai ceļojot pa Eiropu ar maziem bērniem pietiek ar pasi, vai ir vajadzīga eID karte?

Pase ir ceļošanai derīgs dokuments arī Eiropas valstīs.

Sarakstu ar valstīm, kurās var ceļot ar eID karti var apskatīt Ārlietu ministrijas mājaslapā:[šeit.](#)

Pirms ceļojuma lūdzam vēlreiz pārlicināties par personu apliecinoša dokumenta veidu, kas vajadzīgs ieceļošanai noteiktajā valstī un atgādinām, ka arī jeb kura vecuma bērniem ir nepieciešams personu apliecinošs dokuments ceļošanai – pase vai eID karte.

5. Vai, dodoties braucienā uz Baltijas valstīm, var neņemt līdzi personu apliecinošus dokumentus bērniem, ja, visticamāk, tos tāpat nepārbaudīs?

Nē, personu apliecinošiem dokumentiem jābūt līdzi vienmēr, ja paredzēts šķērsot Latvijas robežu.

Personas, kurām ir tiesības saņemt braukšanas maksas atvieglojumus (starpplisētu un vietējās nozīmes) sabiedriskajā transportā

Atsevišķas pasažieru kategorijas ir tiesīgas saņemt braukšanas maksas atvieglojumus sabiedriskajā transportā [\[1\]](#), proti:

bērni, kas saskaņā ar [Vispārējās izglītības likumu](#) nav uzsākuši pamatizglītības apguvi (pirmsskolas vecuma bērni);

personas ar I vai II invaliditātes grupu, personas līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti un persona, kas pavadā personu ar I invaliditātes grupu vai personu līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti;

bērni bāreņi un bez vecāku gādības palikuši bērni, kuri atrodas audžuģimenēs, aizbildnībā, bērnu aprūpes institūcijās vai mācās vispārējās un profesionālajās izglītības iestādēs, kā arī augstskolās un koledžās līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai;

politiski represētās personas un nacionālās pretošanās kustības dalībnieki;

ārpus pilsētas teritorijas dzīvojošie vispārējās pamatizglītības iestādes (1.–9. klase) izglītojamie;

ārpus pilsētas teritorijas dzīvojošie vispārējās vidējās izglītības iestādes (klātienē 10.–12. klase) izglītojamie;

personas no daudz bērnu ģimenēm un ģimenēm, kuru aprūpē ir bērns ar invaliditāti vai pilngadīga persona, kas nav sasniegusi 24 gadu vecumu, ja tai noteikta I vai II invaliditātes grupa, kuras izmanto valstī īstenotās Latvijas Goda ģimenes apliecības programmas ietvaros piešķirto apliecību.

Braukšanas maksas atvieglojumu izmantošanas kārtība

ŠOBRĪD – personas tiesības izmantot braukšanas maksas atvieglojumus sabiedriskajā transportā, apliecina:

dokuments, kas apliecina personas sociālo statusu, piemēram:

- *apliecība sociālo garantiju nodrošināšanai;*
- *invaliditātes apliecība;*
- *politiski represētās personas apliecība;*
- *nacionālās pretošanās kustību dalībnieka apliecība;*
- *"3+ Ģimenes karte" vai "Goda ģimene" kartē kopā ar*

personu apliecinošu dokumentu, piemēram:

- *pasi vai eID karti;*
- *skolēna vai studenta apliecību.*

TURPMĀK – 2023. gada 1. pusgada laikā plānots, ka braukšanas maksas atvieglojumus sabiedriskajā transportā (starpilsētu un vietējās nozīmes autobusus, vilcienos) varēs saņemt TIKAI ar eID karti, kas papildināta ar speciālu funkcionalitāti (lietotni). Atvieglojumu varēs saņemt, gan iegādājoties biļeti biļešu tirdzniecības kasē, gan tiešsaistē (internetā), vai saņemot atvieglojumu uzreiz pie transportlīdzekļa vadītāja autobusā vai konduktora kontroliera vilcienā.

! Atbilstoši *Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā* [2] noteiktajam eID karte braukšanas maksas atvieglojumu saņemšanai būs nepieciešama arī personām, kurām atbilstoši *Personu apliecinošu dokumentu likumā* [3] noteiktajam eID kartes saņemšana nav obligāta, tostarp, bērniem līdz 15.g.v. un personām ar I invaliditātes grupu

Nosacījums neattiecas uz pirmsskolas vecuma bērniem, t.i., minētā mērķa grupa atvieglojumu varēs izmantot līdzšinējā kārtībā, proti, biļeti izsniegs transportlīdzekļa apkalpe, vai to būs iespējams saņemt autoostu vai dzelzceļa staciju kasēs.

Kā saņemt eID ar speciālo funkcionalitāti?

Ja eID karte izsniegta sākot ar 2021. gada 28. decembri, personai papildu darbības nav jāveic, jo speciālā funkcionalitāte (lietotne) eID kartē jau ir iestrādāta.

Ja personai eID karte izsniegta no 2019. gada 2. septembra līdz 2021. gada 27. decembrim, personai nepieciešams aktivizēt speciālo funkcionalitāti (lietotni), lai atvieglojumu varētu izmantot. Funkcionalitāti eID kartē aktivizēt var:

pats (instrukcija funkcionalitātes aktivizēšanai pieejama Latvija.lv dzīves situācijas aprakstā "Braukšanas maksas atvieglojumi");

Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē (PMLP) (bērniem līdz 14.g.v., arī, tad ja personai nav PINkods, kurš izsniegts saņemot eID karti, tad eID kartes speciālo funkcionalitāti var noformēt tikai PMLP);

Ceļu satiksmes drošības direkcijā (CSDD) (maksas pakalpojums 2,18 *euro*), līdz ņemot eID karti un tās PIN kodu, kurš izsniegts saņemot eID karti;

No 01.09.2022. līdz 31.12.2022. Vienotajos klientu apkalpošanas centros (VKAC), līdz ņemot eID karti un tās PIN kodu, kurš izsniegts saņemot eID karti.

Ja eID karte izsniegta līdz 2019. gada 1. septembrim, nepieciešams saņemt jaunu eID karti PMLP.

Papildu informācija pieejama arī Latvija.lv dzīves situācijas aprakstā "Braušanas maksas atvieglojumi": https://latvija.lv/DzivesSituacijas/socialie-pakalpojumi/braušanas_maksas_atvieglojums, Autotransporta direkcijas mājas lapā: <https://www.atd.lv/lv/brauk%C5%A1anas-maksas-atvieglojumi>.

[1] Ministru kabineta 2021. gada 22. jūnija noteikumi Nr. 414 "Braušanas maksas atvieglojumu noteikumi"

[2] Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma pārejas noteikumu 33. punkts

[3] Personu apliecinošu dokumentu likuma 9. panta pirmā daļa un pārejas noteikumu 5. punkts

<https://www.pmlp.gov.lv/lv/jautajumi-un-atbildes-par-eid-karti>